

अगवतो शेषशालुकर्त्तृत्वं प्रतिपादनाय अस्मिन् अक्षरेऽपि द्वा नापस्तु यन्नाह मधु इति हे भगवन् मम तत्पुत्रात्पुत्रपु
 त्रीत्येव किं कुर्वतस्तव वाचो जि नो निर्मितयतः कथं भूता वाच मधु स्मृता लोको मलामधु र्गुण पुत्राः सा लो
 को नास्त्यर्थः पुनश्च कथं भूताः पुनर्मम मृतं पुनर्मम मृतं तस्य रूपः पुनर्मम स्वरूपा स्नाप्यो च्यते उपशाना देतांति
 सिधान्तनिष्ठाः एतेन विमुक्तं एवं विधास्त्वर्ज्यपवर्ज्यो निर्दिष्टा वाचो जि नो निर्मितयतः पुनश्च नो न विधा कर्त्तव्यं विस्म
 मधु स्मृता वाचः पुनर्मम मृतं निर्मितयतस्तव भूतान् किं वा गंधि सुनयनो र्ध्वि स्म पदम् वम
 येतां वांती गुण कथनं पुण्येन भवतः पुनामि त्यर्थे स्मिन् पुनमपन धु र्ध्व वसिता २ श्रीराम
 आश्चर्य स्थानं भवति अपितु न भवतीत्यर्थः किं पुनरस्मदादे अहो यद्यप्यंतर्हि किमर्थं तत्तौ प्रवर्तते सत्सत्पुनः
 हे पुनमथ न हे विपुन इह न अस्मिन् तूती लक्ष्मोऽर्थे मने धु र्ध्व वसिता कृतौ दमा इतीति किं अहं भवतो
 गुण कथनं पुण्येन एता मात्मीयां वांती पुनामि पवित्रीक नोमि ३ आत्मनस्तु ते सा कथा श्राव्यं श्रीशंकराय

हेनगवत्पुस्तकमहिमावाञ्छनस्यो यन्धानं अतीत एव वा कृतमनश्च वाञ्छनस्योर्वाञ्छनस्योः एते च कित्वाञ्छनस्य
 स्वार्थविषयता ताभ्यामपि सर्वमहिमाप्रधानपितुं शानुं न शक्यते न च प्रत्यक्षेन अनुमानेन कृत्वा स्वते सकः पंतवमहि
 मानं श्रुतिनिरवेदोपि च कित्वाभिधत्ते भीमभावो द्युते नमिस्तयतः कथा अतश्चाद्यावत् पानतत अतत अतद्व्या
 योसो व्यावृत्तिमवतद्यावृत्तिस्तथा अतद्यावृत्त्या सइत्यभ्युक्तो महिमावस्यतोस्तयः अपितु न कस्यपीत्यर्थः
 अतीतः पन्थानेन न कच महिमा वाञ्छनस्यो नतद्यावृत्त्या यंच कित्वाभिधत्ते श्रुतिनपि सकस्यस्तो
 तव्यकृतिविधगुणाकस्य विषयः पदेत्यं वीचीने पतति न मनस्यस्य न वचः २ श्रीशंभो

तथा कतिविधगुणस्तस्य भगवत्कियनो गुणः तेन निश्चातुं न शक्यन्ते कस्य विषयः कस्य गोचरो भवेत्
 अपितु न कस्यपीत्यर्थः एतेन निष्कलस्य रूपेण स्तुतेन न विज्ञानित्वं प्रतिपादितं सकलसावकाशोत्वं प्रतिपादयन्तात्तापुनः
 अर्वाचीने स्मिन् स्थितिपतवमुत्पत्तया पदे स्थाने कस्य मनो न पतति वा चोचकस्य न प्रवर्तते अपितु सर्वव्यापि वाच्यमस्ति प्रवर्तते

शदानां तां मेव व्याकोशीय कथ्यन्ताह एवमुभिश्रुतं सधाता सुकर्ता विभुवन एजति विभुवन जनने का इहा ता चेष्टा
काप निस्पन्दन क्रिया तया किं कापः सन् विभुवनं एजति तथा किमुपायः सधाता किमुपायः सन् विभुवनं
किमुपदान किं कानना किं निमित्तं अथ मिति कुतर्कः काश्चिदुत्तरं पियो मन्दमती न सुखनयति वा चालयति ०

किं मीहः किं कापः सख्यं किमुपायः किं माधुर्यं धाता एजति किमुपादानं मिति च
अतर्क्य श्रव्यं यन्व स न दुःखो हत धिपं कुतर्क्यं काश्चिन्मुखनयति मोहापजगतः ५

किमर्थं जगतो मोहापविप्रतान्नापतनकायानापच कथं भर्तः कुतर्कः त्वपि विषये अनव स न दुःखः दुर्धन
इति किं हतेत्यपि अतर्क्य श्रव्यं यन्व स न दुःखो हत धिपं कुतर्क्यं काश्चिन्मुखनयति मोहापजगतः ५
श्रीहो केवाल कीदृशं के निव ५ हे भगवन् श्रीभर्तुवः स्वः प्रभुतपस्सुप्रलोकः अवयववन्तोपि ॥

अथ धिया धितं प्रतिपाद्य शब्दोक्तं सति सार्धं कर्तव्यं प्रतिके धिद्विप्रतिपाद्यते मीमांसकादयस्तन्मतनिनाकनरापय्यन
यद्यप्यमातोपन्यासपनेराश्लोक उपराभगवंतंस्तु वनिः पाह हे भगवन् इत्युदपात तवैश्वर्यं ध्वस्तं निक्षिप्तं आनोपि
तच्च कासुतिस्सुतनुयु कथं भूता सुगुणभिन्ना सुगुणाः सत्तन जलप्रतिपेक्षिनाय यभ्रता गुणभिन्नास्तु क
थं भूतं तवैश्वर्यं जगद्दयनक्षप्रलपकः त्रयाणां जगतां उदपत्यतिः नक्षिपतिपालनं प्रलयोपि नाशयेति भाषा
तवैश्वर्यं यत्तज्जगद्दुद पुनक्षप्रलपकं त्रयीवस्तु यस्तंतिस्सुगुणभिन्नास्तु तवैश्वर्यं अभव्या
नामस्मिन् रदनमणीयामनमणीयं विहंतुं न्या क्रोशी विदधत इहे के जडधियः ॥ श्रीः
पुनः कथं भूतं त्रयीवस्तु त्रयीशब्देन वेदत्रयी अथ प्रसविभुत इत्यन्मकं नृपं हे भगवन् इत्युदपात तवैश्वर्यं ध्वस्तं निक्षिप्तं आनोपि
पापीष्ठा मीमांसकादयस्तवैश्वर्यं सुखोदयितुं निनाकर्तुं न्या क्रोशी निन्दां विदधति कुर्वन्तु कथं भूतं न्या क्रोशी
अभव्यानां पापीष्ठानां नमणीयामनो नम्रां पुनश्च कथं भूतां अस्मिन् सर्वे सादिगुणोपेतै तवैश्वर्यं अभव्यानां

श्रीराम

महिम्ना

3

नवीवेदविहितो म्याग ह्सा ह्यंकाधिलंशा ह्यंय अविं सुतित्मो पलासितं च तथा योगस्य बन्धः तत्प्रधानत्वात्
 व्यापशास्त्रवै शेषिकशास्त्रं तथा पशुपतिमत्तशास्त्रं तामिधानाः पविर्कीर्तिताः सोमसिधानाश्चिबसिधानाः
 कुलसिधानाः पञ्चार्थसिधानादयः तथा वैश्वं के प्रावपञ्चाना नानादयः अगोत्रयोर्गुरुणा इति शब्दः
 समग्रो वर्तते एतत्पञ्चसंख्यापविद्धि न्नप्रस्थान एतस्मिन् यस्या ने प्रभिन्ने सति षष्ठा मा ज्ञे सति ग्रहं का नो
 वपी तां ह्यं पोगः पशुपतिमत्तमैश्च भवमिति प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदं नदः पथ्यमिति च उची
 नो म्ये चि आद जुकुटिर नाना पथ जुषां न्द रा मे को ग म्या ह्यं मसि पयसा मरी व इ व श्रीराम
 म्यास्तदनुष्ठापितरतिवृत्ते पतस्त्वं तत्पयं तस्या स न मति अदः पथ्यं ज स्य च तस्या ते व नीय मति कस्या दु ची नां वै चि आत्
 उच्यो विचित्राः पदुक्तं एकमेव पयं तत्तमभिन्नपयमेव तः तदेव हरि विचित्रो नाना त्वं समुपागतम् हे भगवन्
 जुकुटिर नाना पथ जुषां पयसा एको र्त्वा धो पथा ग म्या स्तथा स म १ महो ह इति हे व न द त व प त तं श्रीराम १

अजन्मानः एवाजन्मनविद्यतपद्यत्तावयवतन्त्रजन्मपुत्रं पथावटः तथा लाकासावयवास्सावयवा जन्मवन्त
 एवहे भगवन् भवविधिः एहि विधानं जगतां अविद्यातां चेतननिमित्तकान्तां इत्यनं किं अनादृत्य भवति
 अनपेक्ष्य भवति नैव कर्तानमपक्षते एवं दिक्कूलधर्माधर्मपरमापुत्र्यतिनिचेतनाश्रयानिचेतनाधिकान्त्य
 अजन्मानो लोकाधिकं भवयवन्तोपि जगतां अधिकतां किं भवविधिं ननादृत्य भवति अ
 नीशो वायुर्ध्वा भुवनजनने कः परिकर्तो पातो मन्दः स्यात्प्रत्यमरयनेतं शो न तं इमे
 कृतानि सुकार्थोत्पत्तौ प्रवर्तन्ते पञ्चेतनाधिकान्त्य कृतकार्थोत्पत्तौ प्रवर्तन्ते अपवाभिधीयते वा यदि
 अनीशः कुर्वन् न हरे प्रवर्तयति रितः कश्चि कुर्वन् तदा तस्य अनीशः स भुवनजनने भुवनोत्पादनीयः कः
 कनिक नव्या सा मग्नीहे भव न धनपतका न एतादि मे मन्दाः पापीष्ठाभीमां सकादपह्यो प्रतिश्रुते न ते हरे कु

नैव कर्तानमपक्षते एवं दिक्कूलधर्माधर्मपरमापुत्र्यतिनिचेतनाश्रयानिचेतनाधिकान्त्य

हे भगवन् हे पुरमयन कश्चिद्भवदर्शनानुयायी सकलं समस्तं जगदिदं ध्रुवं गच्छति अविनश्यन् कथं पति अथापनो यो धः
दम्भः क्षणभंगवादी सकलं जगदिदं ध्रुवं क्षणिकं गच्छति हे भगवन् एतस्मिन् समस्तोपि जगति व्यस्तमिदं यूपि सति
विशिष्टप्रमाणं भूमौ सतां ग्रहणैर्भट्ट यो धादिभिर्विहितो नो मोहं प्रापित इच्छां सुवर्जितं हे भिलज्जे अहो यद्यत नो हि

ध्रुवं कश्चित्सर्वं सकलं मयने ह्यं ध्रुवं मिदं यथापनो यो धौ व्याधौ व्येज गतिं गच्छति व्यस्तमिदं यूपि सति
समस्तोपि तस्मिन् मयने नो विहितं व्यस्तमिदं यथापनो यो धौ व्याधौ व्येज गतिं गच्छति व्यस्तमिदं यूपि सति

कथं सुतो प्रवर्तते सत्यधिदं न न हो सुतो प्रवर्तते न मुखा न ता न वा चालता ध्या अपितु ध्ये वर हे भगवन् विनं चि
र्वत्ता उपनित न पक्षो ह निष्कृष्टः अधः पक्षो ते वै श्वर्यं पत्ता तपनि चतुर्पनिकलपितुं अनलं पातौ असुमर्थौ
भूतौ कथं यत्तस्य तव अनिलस्त्वन्वयपुषः अस्मत्तेन किमुक्तम् श्रीनहा देवजी शहां ई राम

श्रीवापः

५

यत्नरांमात्रापरिच्छदगृह्याराण्यत्तिममहान्तपसाभहोक्षोव्यमः सदांगं प्रक्षिपमेव अथरहस्योपरिवृत्तकपालं
एवद्विप्रुच्यते तथापनसुनायुधविशेषः अजिनंजगचर्मतथाभस्मदग्धगोमपंतथाफणिनः कद्रुवेपानाजाः तथा
कपालंचयतिशायः समाशोवर्ततेतुपुनसुनादेवाः भवभूषणहितांभवभूषणोपनितां अनिर्धंचनीषां नृपिंदधतिधानपां

महोक्षः खद्वांजं पनशुनजिनंनस्मफुणिनंनस्मपालं चैतिपत्तववेनदेतन्त्रोपकनराभ सुनास्तो
तां विदधतिभुभवभूषणहितांनहिस्वात्मागमंविषपमगतस्मान्नमपेति २६२२

उपिधं अहोपदेवंतर्हि कंस्वपनभुंक्तेनेरंवच्यहिपस्वत्कानरातर विषपमगतस्वा स्वात्मागमं प्रहृषं यो जिनं नममयति
नचासयति एतेनमजवतः परमपोगित्यं प्रकटितम् २ २ हुनेनामहोनामनामनामहोहरे हरे कस्महोनामनामनामहोहरे हरे

श्रीरामः

महिम्न०
ह

हे भगवन् यो वा नां पानी पानं प्रवाहः स ते तव शिवा सिद्धि घतलघुदृष्टः जलधनिका वत्सुहोदृष्टः कपेभक्तो
विषद्यापीव्यो मप्रवदनशीलः पुनर्किं भक्तः तारागारागुशितफेरातोदुमहृचीः तानानक्षत्री शितेषासमरुः

विषद्यापीतारागारागुशितफेरातोदुमहृचीप्रवाहोवा नां यः य घतलघुदृष्टः शिते
जगदीपाकानं जलधिवलपनेन कृतमित्तेनैवैनेपेधतमहिमदिव्यं नववपुः १२

तेन गुशिताज्जमीताफेनोदुमहृचिर्ष्यतः तेन प्रवाहेन जगदीपाकानं जलधिवलपंक्तं संस्तुद्रपिखंयविहिं
हेतुमहिम इति ग्रन्थनाप्रकाशनेनैव दृष्टानेन वपुः जनेपं अनुपमानीपं कथं भक्तं वपुः दिवा दिव्यप्रभावपुत्रम् १३

हेमजवरत्नं जडुष्टायै नदसि नृत्पु नोधि जगतां नक्षत्राप नक्षत्रां प्रात नराप नदसि नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि
 दाघातात्पादोक्षेयराधनराविन्यासासहसासंशपदसुजति किमुसतिविप्रधः प्रविशति इति संशपयंत पापिहोः
 पदभाकाशं नम्यभुजपनिधहृज्जगत्तगरां वर्तते भ्याम्यभुजप्रहनिधहृज्जगत्तगरां वर्तते ॥

महीपादाघातां हृजति सूरसासंशपदं पदं विप्रोः भ्याम्यभुजपनिधहृज्जगत्तगरां वर्तते
 मूर्ध्नि दौर्द्वेष्ट्यापात्यनिभृतजटाताडितातटां जडुष्टायै नदसि नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि

तपायौ स्तुज्जमुहुर्नम्या नदोष्ट्यापातिडुष्ट्यातां पाति कथं मृतादौः अनिभृतजटाताडिततटाननुग्रहो
 उभेतर पतो विप्रतां मेषवैपनीत्यो नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि नृत्पु नोधि श्रीराम नाम नाम हस्त श्रीराम ॥

श्रीराम०

महिम्न०

90

हे भगवन् हनिष्कृष्णः ते तव पादयोः साहस्रं कमलपत्रिन्म्राधापनचपित्वा तस्मिन्साहस्रे एकोने सति
निजं जनेनैकमलं उदहनत् उत्पादितवान् प्रहो नक्षु द्वेष्टः परिहातिगतः सन् न पोरान्नक्षापे

हविस्तोसाहस्त्रं कमलवलिमाधापपादपोर्यदैकोनेतस्मिन्निजमुदहनैवकुमलम्
गतोभक्त्युदेकः पविणातिमसौचक्रवृषाचपाशांनशापैविप्रनहनजगतिजगताम् १५

जागतिस्फुरतिकेनचक्रवृष्ट्याचक्रानीनेरा१८ हनेनामहनेनामनामनामहेनहनेहनेहनाहनेसम

92

हेमगवत् तोतचत् पुनत् एतां दध्नापं च आड्यनविधिः इयं कासा मग्नी यतीति किं होती पृथ्वी नयः तथापन्ता
 सानधी प्रशातधितिः ब्रह्मा अजेन्द्रः पर्यतना जोहिमालयः धनुः अथोनननं तथाहि च न ह्याने चन्द्रार्के नयचनरा

नयः श्री लोपन्ता शतधिति न जेन्द्रो धनु नयोनथाहि चन्द्रार्के नय चनरा पाति प्रशान इति
 दधि हो स्त को पंत् पुनत् एतां राव न विधि विधेयैः श्री इन्पो न खलु पनत चा प्रभुधिपः १७

(पाणि विष्णु प्रशानः अहो पुनमेतत् एतन्नि स्तपेन प्रभुधिपः ह्यामि बुद्धपः विधेयैः पदाति प्रिता कुंती
 इन्पो नयनंतं नाः नपनाधीना स्वाधीना इत्यर्थः प्रभुर्पदि च्यति तत्कनोतीति तात्पर्यः १७ १७ १७ १७

7

र. रत्न

हेमवन् जनो लोकः अतश्चानरात्कर्मसु विषयेषु अदृष्टं पणिको ना नमो वर्तते श्रुतौ वेदे अद्भुतं ध्यापुन धिक्
 त्वाकृतुषु यागेषु फलप्रतिदानप्रतिभुवत्त्वां संप्रैष्य कृतो यागे सुप्ते विनष्टे सति योगे फलसंबंधे याम्नात्त्वमेव सा

कृतौ सुप्ते जायन्त्येवमसि फलयोगे कृतुमतां के कर्मप्रधस्तं फलति पुह्वाना धनं नृते अ
 तस्यां संप्रैष्यं कृतुषु फलदानप्रतिभुवं श्रुतौ श्रद्धां यद्वा दृष्टं पणिकं कर्मसु जनः १२

वर्धमानवसि कृतुमतां यागपानिनां पुह्वारां प्रधस्तं कर्मप्रसादं कर्मपुह्वाना धनं नृते फलति अपि न फलति तर्पणः १३

हे पुनमयन हे विपुन दत्त तत्पापि देवी पार्वती त्वास्वैराणोस्त्री लभ्यन्तं जानाति किं कृत्या यच्च पि पुष्पा पुष्पं कन्दर्प पुनोऽ
ज्ने अन्नाय मरुदित्वेत्तावत् पुष्पं दग्धं दग्धं पिके स्मत्पम निनत देहाद् दग्धनात् कथं भूतो देवी स्वला

स्वला वरापशंसां धत्त धनुर्धनं नृपा पते तावत्पुनः पुष्पं दग्धं पुनमयनं पुष्पा पुष्पं पदि
स्वैराणो देवी पम निनत देहाद् दग्धना दग्धेति त्वा मर्धयत वनदग्धं पुवत पः २२

वरापशंसा स्वर्णाभि मनिनी ग्रहो वत् इति खेदे अद्भुत निश्चितं हे वनद पुवत पो नृग्धा स्त्रियोऽज्ञानाः २२

हेनायहेत्यामित्रतेतयमज्याधनभसः आखेकोत्साहः अमुं प्रजानां यंत्रालां नत्पजति कथं भूतस्य तयं भूत
 चालोकथं भूतं प्रजानां यंत्रालां नत्पजति कथं भूतस्य तयं भूत
 जतम किं कर्तुमिच्छुनिमपिष्ठमिच्छु पुनः कथं भूतं अभिकं कामु कथं पनं कथं भूतस्य तयं भूत

प्रजानाथेता येषसमभिमिकं ह्यो हितनंगतं नो हि भुजां निरमपिबुम्बस्य वयुषा धनु
ष्यातो र्यातं दिवं मपि स पञ्चाकृतं ममुत्र स नो ते द्यापि त्यजति ते न ज माधनमस २१

व्यपितं अपनेकं भूतं त्रसन्तं दिवमपि यातम् अद्यापि सन्तं दिवमपि स्वर्गे पि गतम् पुनस्तथा पिते तव मम
आधिनभास अद्यापि प्रजानां पतयति जज्ञि शूतार्थः २१ २१ २१ राम हंस

आदिम०
महिम्न०

१३

हे भवन् पमिनो पोगिनः मनोऽन्तः कनुरां चित्ते स्वात्मनिसविधं प्राधापसमीपं कृत्वा प्रत्यक्षं पश्चात् स्मृत्वा
मध्योपक्षिप्तमपि च निधनं नीतं त्वं आलोकादुद्गुह्यं आह्लादं दधति धानपतिकिल इति तत्पतेत् त्वं भवान् कथं
भूता पमिनः आतोम हतः आतोम हतः आतोम हतः पुनश्च पमिताः प्रहृष्यदोमाराः
नमः प्रत्यक्षिते सविधं सुपधापांतम हतः प्रहृष्यदोमाराः प्रमदसलिलोत्संगीतदृशः
पदलोका ह्लादं दृष्टुं निमज्जामृतमपे दधति त्वं किमपि पमिनस्तत्किल भवान् २४
सरोसाञ्च गावः अपनं कथं भूताः प्रमदसलिलोत्संगितदृशं प्रमदसलिलानि हवीं प्रीतिः उत्संगिता पविषुता दृष्टि
पेक्षांते तथोक्ता तत्रोत्प्रेक्षते अमृतमपे हृदे निमज्जयेत् आह्लादं धानपती वपथा कश्चित् पाजो नोऽमृतमपे सुशीतले हृदे
निमज्ज आह्लादं दधति इत्यर्थः सङ्गतिः २४

हेस्मनहन्तवश्मशासुश्चासप्रनाभेवेनकीडातयापिशाचासहचराः नित्यंकीडाकानिशाः तथाचीताभ
 स्मलेपः चिताभस्यानामंगनागः तथासुगपिन्नालापिन्कनोदीपनिकनः नृणांकानिमस्तकानितेवा
 निकनाः तस्योदीपदीपनिकनः शिनोयदनंपस्यतः श्रव्ययान्कनोपनिकनः कनोव्रसातस्योदीपदी

स्मशातेस्वाकीडास्मनहन्पिशाचाः सहचराश्चिताभस्मलेपः सुगपिन्कनोदीपनिकनः
 अमंगल्यंशीलतेवभवतुनामैवमरिते तथापिस्मर्त्तरेणान्यदपनममंगलमसि २२

पस्यसनाभइतिसंबोधनेहेवनदस्यंपर्योक्तप्रकानेराश्रितलक्ष्मणंत्तवशीलमंगल्यंभवतुपुनस्त
 दापि त्वंस्मर्त्तरेणचिन्तकानांभक्तानांपुनममंगलं श्रुतितपोक्तंयसुमाधितद्वानेराश्रणमतचरतिपाति
 कनेणाद्याश्चपार्कविभवाभनएणायातददोकिवपिवाविधस्तुमुपशीतोवतपनजपति २३ राम हस्त

जोग्गदेवस्यापं व्याप्तिः कण्ठतालपर्यन्तं प्रावस्यापं व्याप्तिः तालादिललाटपर्यन्तं मुमुक्षुस्यापं व्याप्तिः तालादिव
 कण्ठलिनी व्याप्तिवत्पर्यन्तं ननु व्यावस्याप्योप्तिस्तित्ते पत्तेत जाहनाहो नाभुः कौदः पनिकीर्त्तितः कथं भूतं नु नीपं
 धामेतीर्त्ताविकृतिः तित्त्तः पनित्पत्तापिका नादपोपस्यततीर्त्ताविकृतिर्निर्विकानमित्यर्थः २२ ओवमः शिवाय कृष्ण

श्रीराम०
महिम्न०

१५

५२

७५

हेमवन्हेषिपदवश्रभक्तानांपिपंदुनोतीतिप्रिपदवतेतुभ्यंनेदिष्टापनिजावर्तिनेनमः दविष्टापचनमद्वनस्यापचनमः हेमन
हनुभ्यंहोदिष्टापनमः सुदुर्पापनमः चमन्यततेतुभ्यंमहिष्टापनमः महतेद्विष्टापपञ्चापनमः अपनमहिष्टापनमः कृपापनमः
हेमिनपनतेपविष्टापचनमः तद्विष्टापनमः हेमगवन्नुभ्यं सर्वस्वैस्वर्गप्रदानापनमः तदितियायोपसंहारोनेतुभ्यं सर्वोपनमः २८
नमोनेदिष्टापप्रिपदवदविष्टापचनमो नमः नमः होदिष्टापहममहिष्टापचनमः नमोवर्धिष्टा
विनपनीविष्टापचनमो नमः सर्वस्वैस्वर्गदिदमिति शार्वापचनमः २९ बहुलनजसेविश्वोत्प
तोमियापनमो नमः प्रवत्तमसेतत्संहारनापनमो नमः जनसुखकृतिसत्त्वात्पत्तोम्यद्रापनमो
नमः प्रमहसिपदेनित्येष्टएपशिवापनमो नमः शिव शिव शिव शिव
हेमगवन्विश्वोत्पत्तौसत्त्वगुणाधिष्ठानैस्तीव्रभयापनमो नमः तत्संहारप्रवत्तमसेप्रवत्तमो गुणाधिष्ठानापहनापन
मो नमः अपनसत्त्वोत्पत्तौसत्त्वगुणाधिष्ठानैस्तीव्रनसुखकृतेजगत्संहारकर्मद्रापनमो नमः नित्येष्टएपगुणाधिष्ठानो
तापप्रमहसिपदेमुक्तिमार्गेमुक्तिस्थाने शिवापनमो नमः ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५

श्रीराम

महिम्नः

१६

असुनसुनपुनिन्देनचित्तस्येतुमोलेनचित्तगुणमहितोर्निगुणस्यसुनसुन सकलगुणवति
ॐ पुष्पदन्ताविधानेनचिन्मलधुल्लैस्तोत्रमेतच्चकान ३३ अहनहनतयधंधूर्जटेस्तोत्रमेत
त्पठतिपत्रमभन्नाशुद्धचित्तः पुमान् स भवति शिवलोके हृदयेत्यस्यदात्माप्रभुनेतनधमा
५ पुत्रमाकीर्तिमांक्षे ३४ दीक्षादानंतपस्तीर्थहोमपूजादि काष्ठीया महिम्नस्तवपाठस्यकलां
नार्हन्ति षोडशीम् ३५ समाप्तोपंतमेस्तोत्रं सर्वमीश्वरधर्मान् अनुपममनोहारिपुण्यं
धर्वमाधितम् ३६ महेशान्नापनोदेवो महिम्नो नापनास्तुतिः अथो नान्नापनोर्मैत्रो नास्ति तत्त्वं
गुणोपनम् ३७ कुण्डुमदशतनामासर्वगमैर्वनराजः प्राशिधनधनमौलेर्देवदेवस्यदासः

१६

राम

हेतुनदभक्तिरतिशयनाप्रकारेण चकितं भीतं भ्रमन्दीकृत्य प्रोत्सहतेतव च नरापावीकपुष्पोपरं आधादितीति
रति किमदीपं चेतकृपापरिरातिपरिरामदुर्ध्वं लंपुनेः कथं भूतं केशवधन्यविद्यामृत्सिताः नागद्वेषप्रभितिरता
नागदुःखेष्टप्रतीतिद्वेषः अनुभवात्पि मनसा देहान्नाहो भित्तिवेषा इति क्लेशः कथं भूताः अहं नरासिनो नने
कृपापरीणति चेतः क्लेशवशं चेतः चेतः गुणसिद्धिं मोक्षं विनीशं वदधिः इति चकितं भ्रम
न्दीकृत्य मां भक्तिराधां नदचनपीलेवा वपुष्पुपोपहानम् अस्मीति भित्तिमं स्यात्कृष्ण
लक्ष्मिपुपात्रे सुनतहवनशालालेखनीपत्रमुक्ता लिखति पादिगृहीत्या शासनदा तव
कालंतदपित वगुणानां मीमांसां च नपाति ३
हेतुं प्राहेत्यामीर श्रुतिभित्तिमं अज्ञानभित्तिं लंपुनेः कृष्णलेखात् क्षमिन्पुपात्रे पदिसुनतहशाखालेखनीयात् पादि
शतयदा सनत्यती उर्ध्वपात्रं गृहीत्या सर्वकालं लिखति तदपित वगुणानां च नपाति ३ इति श्रीमहिम्नस्तोत्रे

लिखति तदपित वगुणानां च नपाति ३

14.